

Aan
Directoraat-Generaal Water
t.a.v. de plv. Directeur-Generaal
De heer H. Leeflang
Postbus 20906
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
Ir A.F. Wolters
Datum
25 februari 2008
Ons kenmerk
ENW-08-09
Onderwerp
Advies 'worst credible flood'

Doorkiesnummer
0623927918
Bijlage(n)
Uw kenmerk

Geachte heer Leeflang,

Op dit moment wordt hard gewerkt aan de realisatie van rampenplannen voor grootschalige overstromingen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het standpunt van het vorige kabinet dat Nederland zich moet voorbereiden op situaties waarbij de waterkeringen het water niet langer kunnen keren. Rampenplannen zijn gebaseerd op scenario's die aangeven hoe een ramp zich zou kunnen voltrekken. In het geval van grootschalige overstromingen is het concept 'Worst Credible Flood (WCF) scenario's' bedacht. Deze scenario's zijn in september 2007 in een eindrapport gepresenteerd. Door het programmabureau Taskforce Management Overstromingen en betrokken partijen is aangegeven dat een toetsing van de betooglijn in dit rapport door het Expertise Netwerk Waterveiligheid (ENW) is gewenst. Uiteraard heeft het ENW graag aan deze toetsing meegewerkt daar het ENW het belang van het op orde hebben van de rampenbestrijding in Nederland onderschrijft.

Het hierboven genoemde rapport is in het voorjaar in conceptvorm voor de eerste keer aan het ENW gepresenteerd. ENW heeft destijds een aantal inhoudelijke en principiële aanbevelingen meegegeven voor de afronding van het rapport. Bij de presentatie van het eindrapport in oktober is door het ENW geconstateerd dat de inhoudelijke aandachtspunten op hoofdlijnen zijn meegenomen. Tevens werd tijdens de presentatie door de opstellers van het rapport onderkend dat de principiële aandachtspunten die door het ENW waren aangedragen van wezenlijk belang zijn voor de besluitvorming rondom de inrichting van de veiligheidsketen in Nederland maar veelal buiten de scope van het betreffende project vielen. Graag attendeer ik u dan ook volledigheidshalve op deze aandachtspunten.

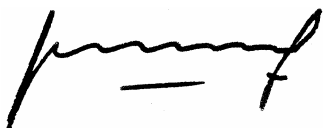
Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad
Postbus 17
8200 AA Lelystad
T 06-51617980
Website: <http://www.enwinfo.nl>

1. Het ENW onderschrijft het belang van het op orde hebben van alle schakels in de zgn. veiligheidsketen. Echter, het ENW benadrukt dat strikt gesproken er geen sprake is van een keten. De veiligheidsketen bestaat immers niet uit afhankelijke schakels maar uit opeenvolgende onafhankelijke lagen. Het maken van een keuze met betrekking tot het investeren in één of meerdere 'schakels' moet dan ook worden gebaseerd op economische kostenbaten analyses. Ook al is de budgettering voor de zogenoemde preparatieve fase klein ten opzichte van die voor de preventie, het gaat om het efficiënt aan wenden van gelden in de gehele veiligheidsketen.
2. Het vaststellen van ieder willekeurig scenario kan leiden tot planfixatie. Ook al heeft het WCF-scenario tot doel richting te geven aan de preparatie, men kan in de (foutieve) veronderstelling verkeren goed voorbereid te zijn als men dat scenario voldoende heeft geoefend. Hierbij is het belangrijk dat men zich realiseert dat het waarschijnlijk te noemen is dat voordat het WCF-scenario, dat uitgaat van boven maatgevende omstandigheden, optreedt een kleinschaliger scenario zich voltrekt doordat niet alle waterkeringen aan de norm (blijken) te voldoen. Positieve keerzijde van het uitgaan van een zeer extreem overstromingsscenario is dat, doordat de overstroming een groot gebied treft, hierdoor het belang van een goede samenwerking tussen verschillende veiligheidsregio's wordt benadrukt.
3. Het WCF-scenario beschrijft een periode tot een week na een storm of hoog water, de voor de acute rampenbestrijding relevante periode. Een beschrijving van de periode erna laat zien wat de werkelijke omvang is van de ramp. Nu staat in het rapport de eenvoudige aanname dat alle gebieden weer drooggemaakt worden en de schade hersteld. Dit kan echter meerdere jaren duren. Een andere zeer reële mogelijkheid is bovendien dat deze gebieden opgegeven worden en dat Nederland zich terugtrekt. De voor het rapport gekozen aanname voldoet om invulling te geven aan de preparatie-schakel in de veiligheidsketen. Nadenken over de langere periode na het optreden van een dergelijke ramp kan input leveren voor het inrichten van de laatste schakel in de veiligheidsketen; de nazorg.

Samenvattend juicht het ENW de verschillende sporen, die vanuit het ministerie van Verkeer en Waterstaat in samenwerking met alle betrokken overheden worden opgetuigd, om de verschillende schakels in de veiligheidsketen in te vullen van harte toe. Hierbij wil het ENW wel het belang benadrukken van een goede economische afweging tussen investeringen in de verschillende schakels. De van oorsprong goed georganiseerde preventieve schakel in deze keten dient hierbij consequent de benodigde aandacht te krijgen aangezien het investeren in het op orde brengen en houden van het stelsel van primaire en secundaire waterkeringen in Nederland zeer effectief werkt om het overstromingsrisico te minimaliseren.

Ik vertrouw erop u met deze reactie van dienst geweest te zijn.

Hoogachtend,

Ir. G. Verwolf
Voorzitter Expertise Netwerk Waterveiligheid

Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad
Postbus 17
8200 AA Lelystad
T 06-51617980
Website: <http://www.enwinfo.nl>

Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad
Postbus 17
8200 AA Lelystad
T 06-51617980
Website: <http://www.enwinfo.nl>